

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219203629
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2219203629.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Dominika Horváthová, spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. - D. E., F. XXXX/XX, zastúpeného advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Dunajská Streda, Korzo B. Bartóka 789/3, proti žalovaným: 1/ G. C., nar. XX.XX.XXXX, adresa F., H. I. XXX, a 2/ J. C., nar. XX.XX.XXXX, adresa A. K., I. B. XXXX/XA, obaja zastúpení: Advokátska kancelária Nagy & Zachveja, s. r. o., so sídlom Bratislava, Štúrova 11, IČO: 36 868 272, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 10. januára 2022, č.k. 14C/28/2019-417, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaným 1. a 2. priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd prvým výrokom žalobu zamietol a druhým výrokom o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným 1. a 2. priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 40a, § 140, § 142 ods. 1 veta prvá, § 605 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k skutkovým zisteniam, že žalobca a žalovaní 1. a 2. sú vedenými podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností vedených na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXX pre kat. úz. H. I. (parcely registra „C“ č. 52/1, č. 52/5, č. 52/10 a č. 52/11) a na LV č. XXXX pre kat. úz. H. I. (dom súp. č. XX stojaci na pozemku parc. č. 52/1) - v rovnakom podiele, každý v 1/3. Pôvodne boli dotknuté nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1. a 2. a ich nebohého brata L. v rovnakom podiele. Žalobca so svojou manželkou na jednej strane s pôvodnými spoluvlastníkmi uzavreli dňa 07.10.2005 zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, podľa ktorej sa žalovaní spoločne s nebohým bratom zaviazali predať žalobcovi a jeho manželka dotknuté nehnuteľnosti za dohodnutú kúpnu cenu po tom, ako bude právoplatne skončené dedičské konanie po ich právnej predchodkyňi, najneskôr do 31. decembra 2006 (ďalej len „zmluva o budúcej kúpnej zmluve“). Podľa zmluvy mala byť kúpna cena zaplatená v dvoch častiach - prvá časť v hotovosti do 31.10.2005 a zvyšok najneskôr po podpísaní riadnej kúpnej zmluvy z prostriedkov hypotekárneho úveru.

Podľa zmluvy boli žalobca a jeho manželka oprávnení užívať nehnuteľnosti zaplatením prvej časti kúpnej ceny, ktorú žalobca vyplatil žalovanému 1., čo žalovaný 1. aj potvrdil podpisom na potvrdení banky o výbere v hotovosti, kedy žalovaný 1. žalobcovi zároveň aj odovzdal kľúče od nehnuteľností, ktoré doposiaľ s manželkou a so svojim synom užívajú. Povinní sa zaviazali zabezpečiť ukončenie dedičského konania po ich nebohej matke a vypracovanie geometrického plánu k rozdeleniu jedného z pozemkov. Dodatkom zo dňa 03.01.2007 (č. l. 22) zmluvné strany (bez podpisu žalovaného 2.) predĺžili lehotu na uzavretie kúpnej zmluvy. Žiadaný geometrický plán (č. l. 24), ktorým boli predmetné dva pozemky rozdelené na štyri, bol schválený dňa 07.12.2005, o prevedenie plánu do katastrálnej mapy požiadal neb. L. listom zo dňa 31.03.2010 (č. l. 149); dedičské konanie, ktorým boli zapísané na dotknutých nehnuteľnostiach do katastra nehnuteľností podiely povinných (zo zmluvy o budúcej kúpnej zmluve) - v 1/3, bolo ukončené v roku 2006 (ako vyplýva z výpisov LV). Neb. L. v novembri 2008 ďalej potvrdil, že od žalobcu „postupne prevzal sumu 425.000 Sk ako doplatok za predaný dom v H. I.“. Žalovaný 2. potvrdil prevzatie sumy 2.500 eur ako „zálohu za dom“. Podiel na dotknutých nehnuteľnostiach po nebohom bratovi žalovaných zdedili jeho dvaja synovia. K uzavretiu riadnej kúpnej zmluvy nedošlo. Listom zo dňa 29.04.2019 obaja synovia neb. L. (predávajúci zo spornej kúpnej zmluvy) ponúkli žalovanému 2. na predaj svoje spoluvlastnícke podiely (2x 1/6) na dotknutých nehnuteľnostiach za 2 x 40.000 eur. Výšku ceny odôvodnili poukazom na polohu nehnuteľností (v strede obce - na námestí) a rozsiahlou rekonštrukciou so značnými nákladmi, ktoré do nehnuteľností investovali tretie osoby s vedomím a súhlasom žalovaného. Lehotu na vyjadrenie určili do 25.04.2019 s tým, že rovnakú ponuku zasielajú aj žalovanému 1. Listy boli podané na poštovú prepravu doporučené žalovaným 1. a 2. na adresy ich trvalého pobytu dňa 05.04.2019. Kúpnu zmluvou zo dňa 14.05.2019 (č. l. 242) synovia neb. L. ako predávajúci previedli na žalobcu ako kupujúceho svoje spoluvlastnícke podiely (po 1/6) na dotknutých nehnuteľnostiach. Kúpna cena bola podľa zmluvy dohodnutá na 2 x 11.894,48 eur s tým, že už bola vyplatená pred uzavretím zmluvy. Listami zo dňa 24.10.2019 adresovanými žalobcovi a synom nebohého brata žalovaných označenými ako „dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu“ (č. l. 86, 88) obaja žalovaní namietli neplatnosť kúpnej zmluvy o prevode spoluvlastníckych podielov (2 x 1/6) dotknutých nehnuteľností na žalobcu. Listy boli doručované žalobcovi na adresu jeho trvalého pobytu.

Súd prvej inštancie po právnej stránke uzavrel, že predkupné právo podielových spoluvlastníkov je založené priamo zákonom, má vecnoprávny charakter. Práva a povinnosti z právneho vzťahu z predkupného práva vznikajú okamihom, keď jeden zo spoluvlastníkov (povinná osoba) chce svoj podiel scudzit' a previesť ho na inú než blízku osobu. Potom tento spoluvlastník je povinný ponúknuť najprv svoj podiel na veci na kúpu ostatným spoluvlastníkom ako oprávneným osobám. K porušeniu predkupného práva dôjde aj vtedy, ak povinný napriek akceptácii oprávneného, pokiaľ ide o kúpu nehnuteľnosti, nechce uzavrieť písomnú zmluvu alebo ak sa neskôr ukáže, že povinný vec predal tretej osobe za výhodnejších podmienok, ako uviedol v ponuke oprávnenému (napr. za nižšiu kúpnu cenu). Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo 115/2011 a sp. zn. 5Cdo 211/2009. Dôjdením dovolania sa neplatnosti ostatným účastníkom právneho úkonu sa končí relatívna neplatnosť právneho úkonu a nastáva neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnať k absolútnej neplatnosti. Zákon preto, aby nastali účinky tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu, neustanovuje žiadnu formu dovolania sa tejto neplatnosti. Možno tak urobiť i žalobou, vzájomnou žalobou podanou na súde alebo námietkou v rámci obrany proti uplatnenému právu (nároku) v konaní pred súdom. Otázku relatívnej neplatnosti je možné v občianskom súdnom konaní vždy riešiť ako otázku predbežnú. V danom prípade bolo preukázané, že predávajúci zo spornej kúpnej zmluvy pred predajom svojich spoluvlastníckych podielov (2x 1/6) ponúkli tieto podiely najprv na predaj žalovaným 1. a 2., v ponuke určili cenu za predaj jednej šestiny sumu 40.000,- eur, žalovaní záujem o kúpu podielov za týchto podmienok odmietli. Následne predávajúci zo spornej kúpnej zmluvy uzavreli so žalobcom kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli ich spoluvlastnícke podiely 2x 1/6 na žalobou dotknutých nehnuteľnostiach, pričom kúpna cena bola v zmluve určená podľa výšku podielu ich nebohého otca (L.) na kúpnej cene dohodnutej zmluvou o budúcej kúpnej zmluve (2 x 11.894,48 eur) s tým, že táto už bola aj vyplatená. Takýmto postupom bolo právo žalovaných 1. a 2. ako spoluvlastníkov oprávnených z predkupného práva porušené, nakoľko mali dostať kvalifikovanú ponuku - s podmienkami rovnakými, podľa ktorých mienili predávajúci odpredať svoje podiely tretej osobe. Porušením zákonného predkupného práva zaťažili predávajúci spoluvlastníci právny úkon uzavretia kúpnej zmluvy vadou spôsobujúcou relatívnu neplatnosť tohto právneho úkonu. Tejtó neplatnosti sa môže domáhať samostatne každý zo spoluvlastníkov, ktorého predkupné právo bolo porušené. Žalovaní 1. a 2. v priebehu trvania tohto sporu oznámili predávajúcim aj žalobcovi, že sa dovolávajú neplatnosti tohto právneho úkonu a keďže toto oznámenie bolo riadne doručené všetkým

trom účastníkom zmluvy (na námietku žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že doručenie takéhoto oznámenia je účinné aj v rámci konania pred súdom, keď bolo ako príloha k podaniu žalovaných doručené jeho právnej zástupkyňi - dňa 26.11.2019), kúpna zmluva sa stala neplatnou od jej počiatku a žalobca sa nestal spoluvlastníkom prevádzaných podielov na nehnuteľnostiach, ku ktorým sa žalobou domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Žalovaní sa úspešne dovolali relatívnej neplatnosti uzavretej kúpnej zmluvy z dôvodu, že predávajúci spoluvlastníci (povinní z predkupného práva) pri prevode svojich spoluvlastníckych podielov na žalobcu porušili predkupné právo žalovaných, ktoré im vyplýva z ustanovenia § 140 OZ, keď im predávajúci neponúkli na predaj podiely za rovnakých podmienok, za akých následne previedli svoje podiely na žalobcu. Zmluva je tak neplatná od jej počiatku, a žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 OZ, nakoľko nie je spoluvlastníkom dotknutých nehnuteľností. K týmto skutkovým zisteniam nepovažoval súd za potrebné vypočítať ani žalobcom navrhovanú svedkyňu - jeho manželku, nebolo preto ani potrebné zaoberať sa jej čestným vyhlásením, predloženým súdu. Vzhľadom na uvedené závery bola žaloba podaná nedôvodne a súd ju preto zamietol. Súd žalovaným ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Voči tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f), g) a h) CSP s tým, že sa domáha, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, predovšetkým preto, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal všetky potrebné dôkazy a doplnenie dokazovania odvolacím súdom by nebolo účelné.

Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nevyhodnotil správne zistený skutkový stav, nevykonal navrhnuté dôkazy (výsluch E. B.), prípadne ďalšie na jej výsluch nadväzujúce dôkazy potrebné na zistenie prípadnej aktuálnej ceny nehnuteľnosti, investície, ktoré do rekonštrukcie nehnuteľnosti vložil vo vzťahu k pomeru kúpnej ceny pre žalovaných, čím zistený skutkový stav neobstojí, bolo potrebné vykonať ďalšie dôkazy preto, aby bol proces vykonaný spravodlivo. Tým, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je aktívne v spore legitimovaný, ďalšie dokazovanie v spore nevykonal, hoci bolo potrebné vzhľadom na jeho procesnú obranu. Právne nesprávne vec posúdil ohľadom ponuky z odpredaja nehnuteľnosti pre žalovaných a tým porušenie predkupného práva, ako aj nedostatok naliehavého právneho záujmu, súvisiaceho s dovolaním sa žalovaných relatívnej neplatnosti – spôsobom akým to vykonali. Na základe žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zvolili žalovaní 1. a 2. síce procesnú obranu, spočívajúcu v námietke, že bolo porušené tak predkupné právo podielových spoluvlastníkov, ale v skutočnosti v rámci tejto obrany mali záujem len o to, aby im doplatil v peniazoch časť – nezaplatenú kúpnu cenu 425.000,- Sk, čo predstavuje podľa výšky ich podielov pre každého 4.702,47 €. Ak by im požadovaný nedoplatok vyplatil, boli ochotní jeho spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach uznať, zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s ním tak, že sa odvolateľ stane výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností. Za týchto podmienok by uznali aj jeho aktívnu legitimáciu v spore. Takýto cieľ sledovali len formálne, vznesením námietok, že ich predkupné právo podielových spoluvlastníkov bolo porušené, čo v skutočnosti však ich práva a skutočné námietky nepredstavovali. Takúto ponuku od žalovaných nemohol prijať, pretože spôsobom uvedeným v žalobe (a aj preukázaným a v podstate ani žalovaným nevyvráteným) dohodnutú kúpnu cenu 2.150.000,- Sk za sporné nehnuteľnosti aj vyplatil. Doposiaľ vykonané dokazovanie potvrdilo, že obaja žalovaní sa pôvodne o predaj a kúpu dotknutých nehnuteľností nestarali, spoliehali sa na brata – neb. L. C., ktorého aj poverili vybavením predaja. Žalovaní nemali a ani nemajú záujem o nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu. Možno preto konštatovať, (čo uviedol aj súd I. inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku – viď stranu 9, bod 25), že žalovaní svoje predkupné právo nevyužili. Predkupné právo zaniklo a do úvahy prichádzal predaj spoluvlastníckeho podielu tretej osobe. Žalovaní nepochybne dali najavo, že o kúpu nemajú záujem, (čo potvrdili osobne aj pred súdom na pojednávaní), ale že chcú iba nedoplatok z pôvodne dohodnutej kúpnej ceny a za takejto podmienky nemajú námietky proti tomu, že som odkúpil podiely od M. a D. C.. Súhlasia následne aj so zrušením a vyporiadanim podielového spoluvlastníctva. Za splnenie podmienky – výplaty nezaplatených častí kúpnej ceny – nemajú námietku proti jeho aktívnej legitimácii. Zrejme žalovaní (ak sa domnievali, že ich predkupné právo bolo porušené), nezvolili postup – možnosť domáhať sa mimosúdne od žalobcu, aby im sporný spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu a to za rovnakých podmienok, za ktorých ho nadobudol (§ 603 ods. 3 OZ) a ak by to neurobil dobrovoľne, mohli sa domáhať na súde vydania rozhodnutia, ktorým by bol jeho prejav vôle pri kúpnej zmluve

nahradený. Zákon neobmedzuje predávajúceho spoluvlastníka po tom, čo zaniklo predkupné právo oprávneného predat' spoluvlastnícky podiel inak, s tým, že predaj nesmie uskutočniť za podmienok (cena, splatnosť ai.), ktoré sú podstatne odlišné od tých, ktoré boli obsahom ponuky. Súd nevyhodnotil komplexne všetky podmienky a okolnosti, za ktorých bol spoluvlastnícky podiel ponúkaný. Najmä z pohľadu, či ide skutočne o podmienky menej výhodné natoľko, že to mohlo objektívne ovplyvniť úvahu oprávneného spoluvlastníka o prijatí ponuky. V prejednávacom prípade však žalovaní nemali a ani nemajú záujem odkúpiť spoluvlastnícky podiel (zrejme si chcú ponechať svoje predkupné právo voči odvolateľovi). Chcú iba doplatok – časť pôvodne dohodnutej kúpnej ceny za všetky nehnuteľnosti – ktorá im údajne nebola zaplatená. Nemohlo preto dôjsť k žiadnemu porušeniu práv spoluvlastníkov a ich predkupné právo nebolo porušené, nemohli nastať následky, ktoré napokon odôvodňujú záver o neplatnosti kúpnej zmluvy zo 14.5.2019 a o tom, že nie je v spore aktívne legitimovaný. Súd nevypočul ani žalobcu, ani jeho manželku, (ktorú navrhol ako svedkyňu), najmä k súčasnej trhovej hodnote nehnuteľností, ktorú zhodnotili bez námietok žalovaných a majú t.č. hodnotu najmenej 150.000,- eur. Preto ponuka D. a M. C. pre žalovaných (2 x 40.000,- € za 2/3 nehnuteľnosti) bola primeraná. Okolnosti tohto prípadu však umožňovali predávajúcim mne predat' spoluvlastnícky podiel za inú, ako žalovaným tohto času ponúknutú cenu, a to za cenu pôvodne dohodnutú s ich otcom, ktorú som vyplatil. Týmto podstatným okolnostiam súd nevenoval žiadnu pozornosť a tak nevykonaním všetkých potrebných dôkazov nezistil správne ani skutkový stav.

Súd prvej inštancie poukázal na tri možnosti, ktoré má oprávnený spoluvlastník z predkupného práva v prípade, že bolo porušené zo strany zaviazaného spoluvlastníka. Je zrejme, že žalovaní si zvolili prvú možnosť – domáhali sa vyslovenia neplatnosti právneho úkonu – kúpnej zmluvy, uzavretej medzi odvolateľom ako nadobúdateľom a zaviazanými podielovými spoluvlastníkmi – D. a M. C. z dôvodu relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu, ktorej sa aj dovolávali. Podľa odvolateľa však spôsob akým sa jej dovolávali nie je účinný a spornosť prípadu nerieši. Dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu (tzv. relatívnej) v tomto prípade majúcej za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu (ak je dôvodné) v podstate smeruje na vyslovenie určenia – neplatnosti právneho úkonu len v rámci prejudiciálneho záveru. Návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorej sa žalovaní dovolávajú, si však vyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu tak, aby konečný výrok súdu zamedzil ďalšie spory (občiansko-právna prevencia), alebo v prípade, keď výrok o neplatnosti je potrebný (napr. v prípade v konaní katastrálneho úradu, viď rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 211/2009). Žalovaní dovolaním sa neplatnosti právnych úkonov s následkami jeho absolútnej neplatnosti a straty jeho aktívnej legitimácie (čoho sa fakticky domáhali), by museli ďalej preukázať odstránenie spornosti jeho práva – byť spoluvlastníkom sporných nehnuteľností a tým odstránenie právnej neistoty. Žalovaní teda svojim postupom a návrhmi spornosť práva a právnej neistoty neodstránili, pretože nepreukázali za daného stavu veci naliehavý právny záujem. Ani účinné dovolanie sa relatívnej neplatnosti nemá automaticky za následok vznik práv a povinností z právneho vzťahu z predkupného práva (viď tiež rozs. NS SR sp. zn. 5Cdo 211/2009 z 31.8.2010). Hoci žalobca v konaní túto námietku uviedol, súd jej nevenoval žiadnu pozornosť a nevyporiadal sa s ňou, hoci ide o námietku podstatnú. Napadnutým rozsudkom spornosť veci súd totiž nevyriešil (zamietnutím mojej žaloby). Takýto výrok súdu potvrdzuje v podstate patovú situáciu a vyvoláva prípadné ďalšie konania potrebné na úplné doriešenie veci a odstránenie spornosti. Zamietnutím žaloby sa nič nezmenilo, preto na liste vlastníctva je odvolateľ ďalej vedený ako podielový spoluvlastník dotknutých nehnuteľností.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili prostredníctvom právneho zástupcu žalovaní 1. a 2. s tým, že odvolacie dôvody nie sú dané, nesúhlasia s argumentáciou žalobcu a odvolanie považujú za nedôvodné. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal im náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaní 1. a 2. sa úspešne dovolali relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy, pričom táto otázka bola posudzovaná ako otázka predbežná, čo vylučuje preukazovanie naliehavého právneho záujmu v danom spore, lebo je konzumovaný samotnou žalobou žalobcu. Poukázali na rozhodnutia NS SR sp. zn.: 4Cdo/136/2009 a 5Cdo/211/2009 a uznesenie ÚS SR sp. zn.: II. ÚS 42/2015. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu v priebehu sporu nespôsobuje inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca následkom dovolania sa neplatnosti právneho úkonu stratil postavenie aktívne legitimovanej strany sporu, teda súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že mu ani neprislúcha právo podať žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Akékoľvek nároky žalobcu týkajúce sa zhodnotenia nehnuteľností, resp.

iné nároky podľa zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 07.10.2005 sú premičané a v spore irelevantné. Podielový spoluvlastník je povinný v prípade nevyužitia predkupného práva oprávneným podielovým spoluvlastníkom predať svoj spoluvlastnícky podiel tretej osobe aspoň za rovnakú cenu, čo sa nestalo, preto predkupné právo žalovaných 1. a 2 porušené bolo. Pokiaľ ide o výsluch žalobcu a jeho manželky, žalovaní 1. a 2. majú za to, že nie sú odborne spôsobilí k posudzovaniu hodnoty nehnuteľností a ich výsluch v konaní by bol nehospodárny. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaní 1. a 2. v skutočnosti len chceli zaplatať sumu 2 x 4.702,47 eur je zavádzajúce, lebo túto sumu žalovaní 1. a 2. žiadali v prípade uzavretia zmluvy a nie preto, že by žalobcu uznávali ako podielového spoluvlastníka a aktívne legitimovaného na podanie žaloby.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), e), f), g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správne záveru ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čo viedlo k zamietnutiu žaloby.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 40a OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa § 140 OZ, ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

Podľa § 142 ods. 1 prvá veta OZ, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s vyčerpávajúcim odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a v záujme vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami žalobcu v odvolaní, uvádza nasledovne:

Ťažisko odvolacích námietok žalobcu spočívalo v tom, že súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, keď dospel k záveru, že žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, lebo nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností následkom účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu – kúpnej zmluvy, ktorou mal žalobca svoj spoluvlastnícky podiel nadobudnúť do vlastníctva. Odvolateľ namietal, že okolnosti prípadu spočívajúce v tom, že kúpna cena nehnuteľností, ktorá bola dohodnutá v zmluve o budúcej kúpnej zmluve bola žalovaným 1. a 2. a ich neb. bratovi L. v celosti vyplatená a taktiež v tom, že do nehnuteľností investoval finančné prostriedky dostatočne odôvodňujú to, že svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach vo výške 1/3 bol odkúpený za nižšiu sumu (2 x 11.894,48 eur), než za akú bol predaj ponúknutý v rámci predkupného práva žalovaným 1. a 2. (2 x 40.000,- eur), teda predkupné právo porušené nebolo. Odvolateľ v tejto súvislosti vyčítal súdu prvej inštancie, že nevykonal dôkaz výsluchom žalobcu a jeho manželky, ktorí mali vypovedať k hodnote nehnuteľností a výške investícií do nehnuteľnosti. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie v danom smere správne skonštatoval v bode 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že k porušeniu predkupného práva dôjde aj vtedy, ak sa neskôr ukáže, že povinný vec predal tretej osobe za výhodnejších podmienok, ako uviedol v ponuke oprávnenému (napr. za nižšiu kúpnu cenu). Odvolací súd dopĺňa, že zákonnému predkupnému právu spoluvlastníka korešponduje povinnosť prevádzajúceho podielového spoluvlastníka ponúknuť spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti oprávnenému spoluvlastníkovi na odkúpenie za tú istú kúpnu cenu, za ktorú chce nehnuteľnosť predať a v prípade, že sa oprávnený podielový spoluvlastník rozhodne spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam predať za nižšiu cenu, táto povinnosť zahŕňa aj povinnosť ponuku opakovať s tým, že bude zahŕňať nové podmienky predaja. To znamená, že prevádzajúca osoba je povinná ponúknuť oprávnenému spoluvlastníkovi podiel aj opakovane a to vždy, ak chce predať podiel za nižšiu cenu ako bola uvedená v poslednej ponuke zaslanej oprávnenému spoluvlastníkovi, a to až do doby, kým nedôjde k odkúpeniu spoluvlastníckeho podielu oprávneným spoluvlastníkom za ponúknutú cenu, alebo treťou osobou za cenu, ktorú oprávnený spoluvlastník nebol ochotný zaplatiť. Výšku investícií do nehnuteľností zo strany žalobcu nie je možné jednostranne započítavať v prospech alebo neprospech jednotlivých podielových spoluvlastníkov. Takisto, vzájomné záväzky (hoci aj premlčané), ktoré si žalobca odvodzuje od zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, nemajú nijaký vplyv na výšku ponúknutej ceny za spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď z dôvodu nehospodárnosti nevykonal dôkazy výsluchom žalobcu a jeho manželky, ktorí podľa odvolateľa mali vypovedať ohľadom výšky investícií do nehnuteľnosti a hodnoty nehnuteľností. Je irelevantné, či právni nástupcovia neb. L. ponúkli v rámci predkupného práva žalovaným 1. a 2. spoluvlastnícky podiel za nadhodnotenú cenu, alebo nie. Právne významná je len tá skutočnosť, že cena, za ktorú napokon žalobca svoj spoluvlastnícky podiel odkúpil bola nižšia, než ponúknutá, teda došlo k porušeniu predkupného práva žalovaných 1. a 2.

Žalovaní 1. a 2. sa listami zo dňa 24.10.2019 adresovanými žalobcovi a synom nebohého brata žalovaných označenými ako „dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu“ v trojročnej premlčacej dobe (teda včas) dovolali relatívnej neplatnosti právneho úkonu – Kúpnej zmluvy. Právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu nastávajú okamihom, kedy tento prejav vôle dôjde všetkým subjektom relatívne neplatného právneho úkonu, hoci aj formou doručenia spolu so žalobou alebo vyjadrením k žalobe. Z obsahu odvolania má odvolací súd za to, že žalobca nepovažuje dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu za účinné, lebo žalovaní 1. a 2. nepodali žalobu, ktorou by sa domáhali jedného z troch spôsobov právnej ochrany v prípade porušenia predkupného práva (ako uviedol súd prvej inštancie v bode 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku), nepreukázali „naliehavý právny záujem“, lebo žalobca ostáva naďalej vedený ako podielový spoluvlastník nehnuteľností, nedošlo teda k odstráneniu spornosti ohľadom vlastníckeho práva žalobcu. Tu odvolací súd poznamenáva, že ak si podielový spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené vyberie jednu z možností ochrany svojho práva (t.j. 1. domáhať sa neplatnosti právneho úkonu, 2. domáhať sa od nadobúdateľa predaja spoluvlastníckeho podielu mimosúdne alebo žalobou o nahradenie prejavu vôle a 3. ponechať si predkupné právo, ktoré bude pôsobiť voči nadobúdateľovi), nemôže si zvoliť dodatočne inú z možností. V danom prípade sa žalovaní 1. a 2. rozhodli domáhať sa neplatnosti právneho úkonu. Tu je však potrebné rozlišovať medzi samotným prejavom vôle – dovolaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu a samotnou žalobou o určenie vlastníckeho práva, výsledkom ktorej bude výrok súdu spôsobilý zmeniť zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Právny úkon, ktorým sa oprávnený spoluvlastník dovoláva relatívnej neplatnosti právneho úkonu môže byť urobený priamo žalobou o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu, mimosúdne listom, alebo aj listom v priebehu iného

súdneho konania (ako sa to stalo aj v danom prípade). Je pravdou, že samotným dovolaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu uskutočneným v priebehu iného súdneho konania, v ktorom nevystupujú na strane žalobcov, žalovaní 1. a 2. nemôžu zmeniť zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, avšak v nijakom prípade nie sú vylúčení z možnosti podať žalobu o určenie vlastníckeho práva. Nič na tom nemení ani tá skutočnosť, že dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu žalovaní 1. a 2. v prebiehajúcom konaní využili ako prostriedok procesnej obrany.

Pokiaľ ide namietaný nedostatok naliehavého právneho záujmu, tu odvolací súd poukazuje na to, že CSP rozlišuje medzi žalobami o určenie, že tu právo je alebo nie je (§ 137 písm. c) CSP); a žalobami o určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d) CSP). Cieľom zákonodarcu pri zavedení tohto rozlišovania (na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku, ktorý takéto delenie výslovne nepoznal) je „vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti / platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mihajú sa účelu žaloby určovacej“ (pozri dôvodovú správu k § 137 CSP). Určenia, či tu právo je alebo nie je (napr. určenia vlastníckeho práva) sa možno domáhať, ak je na tom naliehavý právny záujem, avšak pri určení právnej skutočnosti (napr. neplatnosti zmluvy) musí táto možnosť vyplývať z osobitného predpisu. Podľa názoru odvolacieho súdu ust. § 40a OZ neuvádza, že osoba sa môže na súde domáhať relatívnej neplatnosti v určených prípadoch; iba ustanovuje, v ktorých prípadoch sa považuje právny úkon za relatívne neplatný, pričom zároveň zakotvuje, že tejto neplatnosti je potrebné sa dovolávať. Nemožno preto považovať v danom prípade §40a OZ za osobitný predpis, z ktorého by vyplývala možnosť domáhať sa určenia neplatnosti právnej skutočnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu by sa teda podielový spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené mohol domáhať určenia vlastníckeho práva k predmetnému spoluvlastníckemu podielu podľa § 137 písm. c) CSP, pričom naliehavý právny záujem je odvodený z porušenia predkupného práva a právneho záujmu na usporiadaní vlastníckych vzťahov následkom neplatnosti právneho úkonu, ktorej sa dovolal. Tu je však nevyhnutné zdôrazniť, že podmienkou úspechu takejto žaloby je úspešné dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Samotná skutočnosť, že žalovaní 1. a 2. takúto žalobu zatiaľ nepodali (resp. odvolací súd o tom nemá vedomosť) nemá nijaký vplyv na účinky úkonu hmotného práva – akým je dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení budú musieť žalovaní preukazovať až z pozície žalobcov v konaní o určenie vlastníckeho práva, nie však v prebiehajúcom konaní, kde sa žalobca domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

Odvolateľ v súvislosti s naliehavým právnym záujmom poukazoval na závery NS SR v rozhodnutí sp. zn.: 5Cdo/211/2009. Odvolací súd dáva do pozornosti, že závery v ňom obsiahnuté ohľadom naliehavého právneho na požadovanom určení sa týkali otázky riešenej na zásadne odlišnom skutkovom základe – žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti zmluvy, pričom žalovaná 1. bola vedenou podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy žalovaným 2., ktorej relatívnej neplatnosti sa však žalobcovia už dovolali, išlo teda o zápis do katastra nehnuteľností na základe sporných skutočností a nie na základe právoplatného rozsudku súdu. Pokiaľ však ide o závery NS SR vyslovené v danom rozhodnutí ohľadom naliehavého právneho záujmu (...súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom na začatie konania s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty...), tieto plne korešpondujú s tým, čo odvolací súd už uviedol v predchádzajúcom odseku odôvodnenia.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu spočívajúcu v tom, že žalovaní 1. a 2. sa dovolali relatívnej neplatnosti právneho úkonu len formálne, hoci v skutočnosti sledovali cieľ – doplatenia kúpnej ceny za nehnuteľnosti, tu odvolací konštatuje, že ide len o subjektívny názor žalobcu. Žalovaní 1. a 2. zreteľne prejavili svoju vôľu domôcť sa neplatnosti právneho úkonu a uviedli, že uvedené tvrdenie žalobcu je zavádzajúce, lebo túto sumu žalovaní 1. a 2. žiadali v prípade uzavretia zmieru a nie preto, že by žalobcu uznávali ako podielového spoluvlastníka a aktívne legitimovaného na podanie žaloby.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcom v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v

odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Odvolací súd sa plne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie o tom, že dovolaním sa relatívnej neplatnosti Kúpnej zmluvy, stratila Kúpna zmluva svoje právne účinky a žalobca sa preto nestal podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v podiele 1/3, nie je teda aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol, včítane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania ako vecne správny, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 296 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným 1. a 2. priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že nevzhladol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali náhradu trov odvolacieho konania nepriznať (§ 257 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).